

Asia: VN/30511/2023

Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi työriitojen sovittelusta ja eräiden työtaistelutoimenpiteiden edellytyksistä annetun lain muuttamisesta

Lausunnot

Yleiset huomiot

Suomen Merimies-Unioni SMU ry ei hyväksy hallituksen esitystä ja yhtyy palkansaajakeskusjärjestöjen yhteiseen eriävään mielipiteeseen (30.5) sekä Suomen ammattiliittojen keskusjärjestö SAK ry:n antamaan lausuntoon (26.6). Merimies-Unioni ei näe tarkoituksenmukaiseksi säätää lailla vientimallista.

Haluamme erityisesti kiinnittää huomiota alla esitettyyn.

Yleiset huomiot

Suomessa työmarkkinoilla ei ole ollut yhteistä jaettua näkemystä yleisestä palkanmuodostumistavasta nk. viennin yleisestä linjasta. Hallitus kuitenkin yrittää esityksellään väkisin tällaista säätää lailla.

Merimies-Unioni katsoo, että hallituksen esityksessä puututaan räikeästi työmarkkinoiden ydintoimintaan ja työmarkkinaosapuolten sopimusautonomiaan ennen näkemättömällä tavalla. Palkankorotuksien muodostaminen on alan työmarkkinasopimusosapuolten ydintä käsittelevä osa-alue, jossa sopimusosapuolet osaavat huomioida sopimusalan erityistarpeet.

Hallituksen esityksessä pyritään sitomaan valtakunnansovittelijan toimivaltaa edistää osapuolia pääsemään sovinnolliseen työehtosopimusratkaisuun, jossa palkanmuodostaminen on vain yksi tekijä monen muun ohella.

Tosiasiallisesti hallituksen esityksessä ehdotetaan säädettäväksi sovittelijan toimivallan kaventamisesta toisen työmarkkinasopimusosapuolen eduksi. Tämä ei ole suomalaisessa sopimusyhteiskunnassa vakiintuneiden työmarkkinatoimintatapojen mukaista.

Lailla säädettäväksi ehdotettu esitys olisi sen sijaan kansainvälisten sopimuksien vastaista työmarkkinaosapuolten neuvottelumahdollisuuksien tosiasiallista rajoittamista. Suomi näyttäytyisi hyvin kyseenalaisena valtiona, joka tulevaisuudessa tunnettaisiin työntekijäpuolen vastaisena valtiona. Esityksessä itsessään todetaan useammassa kohdin, että ehdotettu hallituksen esitys voi olla ongelmallinen Suomea sitovien kansainvälisten sitoumuksien ja sopimuksien osalta.

Nykytila ja sen arviointi

-

Yleisperustelut luvut 3–6

-

Pykälät ja säännöskohtaiset perustelut

1 § *Lain tarkoitus ja soveltamisala*

-

3 § *Valtakunnansovittelijan tehtävät*

-

11 § *Sovinnon aikaansaaminen*

-

13 § *Sovintoehdotus ja sovittelun keskeyttäminen*

-

5 §

-

6 §

-

Alatalo Joachim
Suomen Merimies-Unioni SMU ry